

VAN DE REDAKTIE

STAR MAGAZINE

NR 20 , 5E JAARGANG , JULI 1984

UITGAVE VAN DE BRIDGECLUB STAR
VERSCHIJNT 4 MAAL PER JAAR

Nummer 20, de eerste vijf jaargangen van Star-magazine zitten erop, 5 levensjaren waarop we best met een beetje trots op terug kunnen zien. Een blad , wat zeker in dit nieuwe jasje, een visitekaartje van Star is, waarin vele scribenten graag hun copy in zien verschijnen, een ware luxe voor de redactie. Dank is verschuldigd aan al die schrijvers, maar ook aan hen die het voortbestaan van dit blad financieel mogelijk maakten. Zo staan de advertenties van De Rabobank en van Scherpenzeel al 5 jaar borg voor vaste inkomsten. De realisatie van dit blad is niet alleen een tijdrovende bezigheid van de redactie, maar een spannend karwei , waarmee Hans Verboom vele dagen bezig is met al zijn, steeds beter geutilleerde, apparatuur. Dank.

Een man van het eerste uur die zich bezighield met de acquisitie, gunde ons- na een geslaagd kryptogram- pas in dit nummer zijn eerste pennevrucht. Nou Uppel, dat smaakt naar meer. Natuurlijk zult U ook in dit zomernummer de Juan-belevenissen van onze leden niet willen missen. Paul Erich, Pim, PBW, Jules, Loeki en Ed verhalen ze.

Arbiter snijdt weer een ethisch probleem aan en onder de titel Computer kunnen zij, die de vakantie nog niets te doen hebben, voer vinden om mee aan de slag te gaan.

Een Klevver Tiep verhaalt een aardige anecdote. En bent U na al dit smakelijks nog niet op dit blad uitgekeken, dan wacht U een hoofdmoot onder Leren-signaleren, waar in het vierde deel de kleurpreferentiesigalen aan bod komen.

Onze vaste schrijver, Jules van Ogtrop, heeft een meesterwerk geschreven. Ons kommentaar alsmede een proeve treft U in de boekbespreking aan. De poolse twee uit ons vorig nummer belandden ook in Juan .En met het kryptogram en het dit keer drie-minutenprobleem heeft U dan weer een aardige vakantiekluis gepresenteerd door de redactie en vervaardigd - waarvoor onze dank- door Janine -het typewerk- en Hans Verboom-het drukwerk.

REDAKTIE: Peter Bosman
Gerard Hille
Toine van Hoof
Pim de Voogt

REALISATIE: Hans Verboom

ABONNEMENTEN: f 20,- per jaar

KONTAKTADRES: Gerard Hille
Sjanghaidreef 21
3564 JN Utrecht
030 - 622628

BANKREKENING: 39.45.51.958 Rabobank Utrecht

3 MINUTEN-PROBLEEM

deel I

◆ A B 8 6
♥ H B 7 3
◇ A B
♣ 8 6 4

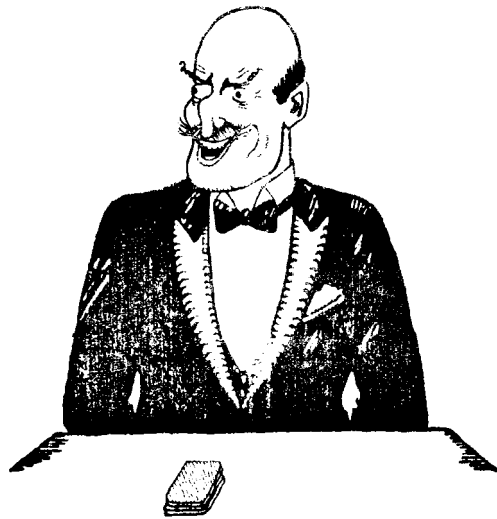
◆ H V 10 9 7 3
♥ A 6 2
◇ 9
♣ H 5 3

Zuid speelt 4♣. West komt uit met ◇H (van HV).
Ziet U de beste speelwijze?

zie verder blz.4

BOX-BRIDGE MET DICK FRANCIS

Henk Uppelschoten

Kolonel (bd): 'Verdomd sportief kerel'

Als ik toch in Engeland moet zijn, aarzel ik nooit om een middag op de renbaan door te brengen. Hoewel, meneer, nooit? Van de volgende keer ben ik niet zo zeker.....

Mijn keuze was die bewuste dag gevallen op Newmarket, de motregen deed het nog meer op een strafkamp lijken dan normaal al het geval is. U moet weten meneer, dat in Engeland de paarden niet alleen zonder sulky lopen, maar ook nog over horden springen. Nou zoek dan maar eens een favoriet uit.

Tot mijn oog in het koersprogramma viel op "Starsister" (Sir R. the Lion), Amanda the Lion... 5-10-7. Dat zag er superbetrouwbaar uit, dus op naar de toto- van bookmakers begrijp ik namelijk helemaal niets- een pond winnend en een pond plaats. Mijn manier van safe spelen meneer, hoewel de ticket verkoper mij wel even bewonderend aankeek.

'Starsister' bleek te worden bereden door het evenbeeld van haar paard, en beiden lagen al na de tweede horde plat.

Terwijl ik toch wat beteuterd mijn tickets verscheurde werd ik op mijn mouw getikt door een Kolonel-buiten-dienst (zo iets zie je meteen meneer): verdraaid sportief kerel, er heeft al drie maanden niemand meer op mijn dochter gewed, borrel? I am from Holland, begon ik voorzichtig. Never mind kerel, al die kaas toch óók.

In de club loge van de Kolonel (bd) bevonden zich nog twee gasten, E.W (dobbeltjoe) Chair, een bookmaker die al binnen was; en een schrijver die ooit zelf in de Grand National het paard van de koninginmoeder had gereden. Met een vierde man hadden we box-bridge kunnen spelen, mompelde de bookmaker; met een overdreven nadruk op man. I am a star member, opperde ik hoopvol.

Box-bridge, dat moet ik even uitleggen meneer, wordt gespeeld met telkens 5 verzegelde enveloppen. Ieder krijgt zijn eigen spelverdeling. De vijfde envelop wordt na het spel geopend, lijstje er in, daarop wordt ieder resultaat in ponden winst uitgedrukt.

Als extra aardigheidje, maar dat drong te laat tot mij door, wijst de geveer een paard aan uit de volgende hordenrace: diens "plaats van aankomst" in die race is tevens de vermenigvuldigingsfactor van de winst of het verlies. Reden, denk ik, waarom geen van drieën stond te trappelen om met mij als maat te spelen.

Zonder ook maar iets van mijn Brandy te morsen, legde ik uit dat bij klaverjassen (clubscoating) even een spel wordt rondgedeeld, en dat dan de 2 grootste boeren samenspelen. Hoewel deze uitleg mijn populariteit niet leek te vergroten, trok Dick Francis noord en ik zuid.

Er waren die middag nog vier races te gaan, de Kolonel (west) was de eerste geveer en wees "Sharpesael" als paard factor aan. het bieden ging:

west	noord	oost	zuid
pas	1 ♡	3 ◇	3 ♣
pas	4 ♠	allen passen.	

uitkomst ◇ H en de dummy legde neer:

- ♠ V 10 3
- ♡ A V B 6 5
- ◇ B 4 2
- ♣ A V

mijn hand was:

- ♠ H 9 6 4 2
- ♡ 10 8
- ◇ V 5
- ♣ HB 10 5

◇ H hield en er werd gevolgd door ♡ 7. Het flitste door mij heen: mislukte hartensnit, ◇ A, ruiten overgetroefd, troef aas, twee down. Maar... als ik nou eens mijn 10 onder ♡ A dropte de kolonel met troef aas zag zitten, zou hij dan misschien iets moois in klaveren proberen?

Dus mijn "Ace of hearts" klonk bijna even snel als het bijspelen van de tien; schoppen naar de heer hield, kleine schoppen- links klein- wat nu ?-tien- boer-kassa. ♡ H zat goed bij de Kolonel, die naast aas-derde schoppen ook nog heer-derde ruiten had.

Was mijn eerste les als jonge luitenant in India, bevaderde de Kolonel mij: nooit haast met ♠ A. 'Diamonds look like that?', vroeg ik aan de bookmaker een ruitenkaart aanwijzend. Als ik van schoppen gewoon boer-tweede heb, sure, strooide hij nog wat zout in mijn wonden.

4 ♠ - 2 bleek 1 pond te kosten, "Sharpeseal" werd derde, dus dat viel nog mee.

Dick Francis zette zijn en mijn geld op "Bass the Champion" in de tweede race. Kolonel en Bookmaker boden vlot 6 SA.

uitkomst van noord kleine harten (vierde van boven?) in de dummy verscheen:

- ♠ HB7542
- ♡ B94
- ◇ A83
- ♣ 5

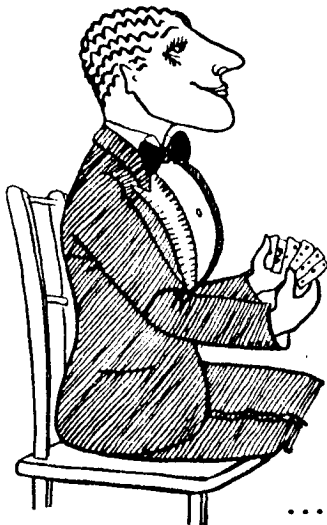
en dit was mijn hand:

- ♠ A106
- ♡ H10632
- ◇ 10542
- ♣ 6

De uitkomst liep via de 9 en mijn 10 naar leider's aas, waarna de kolonel vrolijk een achtkaart klaveren afspeelde.

Toen mijn geliefde schrijver zodra mogelijk schoppens begon te ecarteren, kreeg de Kolonel (die alleen maar klaveren en SA had geboden) in de gaten: acht klaverens, ♡ A sec, renonce schoppens en dus ruiten heer-vierde- kom op, weg met die hartens.

Met nog vier slagen te gaan produceerde de leider dan ook ♠ V (voor mijn aas, dat wel), waarna ik

...Dick Francis...

met een hoogst opmerkelijke gelaatsuitdrukking mijn drie ruitentjes op tafel legde, ais overgave aan ♠ A sec en heer -klein schoppen van de dummy.

Verdraaid scherp kontraktje, gnuifde de Kolonel naar de Bookmaker; en naar mij: wat zal het zijn kerel, één of twee Armagnac's ?

Weet U wat een gentleman is meneer? Zo'n Francis-type, die helemaal niets zei. Zijn kijk op paarden beperkte ons verlies tot 40 pond voor het laten maken van klein slem, omdat 'Bass the Champion' zijn naam eer aan deed.

De Bookmaker, die mij duidelijk steeds geschikter begon te vinden, deelde het derde spel en tipte voor de race een volslagen outsider (24 tegen 1) 'Tulip'.

...de bookmaker...

Er volgde een kort doch krachtig biedverloop in ons voordeel: na driemaal pas opende Dick Francis 2 ♡ (echt en sterk), ik 4 SA, hij 5 ♣ en ik hup-6SA De Kolonel, die moest uitkomen, vroeg eerst nog of 5 ♣ gewoon 0 dan wel 4 azen betekende; no Sir, het zijn er twee van gelijke kleur dan wel hoogte. Na 11 slagen voor mij zat een ieder nog met twee schoppens; op tafel twee kleine, heer-boer in de hand. Klein van tafel, de Bookmaker klein, ik de boer... Moet ik nog meer vertellen meneer?

Zelfs Dick Francis begon nu wat op zijn stoel te draaien. Om er nog eens goed voor te gaan zitten met het laatste spel in zicht, hoopte ik. Die hoop werd iet wat ondergraven, toen de Kolonel met een blik in de ruimte opmerkte dat hij toch nooit 'gewoon 0 of 4 azen' had kunnen vragen met een aas in zijn hand; en de beide anderen instemmend knikten....

Eén down kostte vijf pond, 'Tulip' voelde met mij mee en werd achtste, mijn negatief saldo op 110 pond brengend.

Kunt U zien hoe de quote van 'Baseball Janka' in de laatste koers staat, vroeg ik dapper aan de met een grote kijker gewapende Bookmaker. Die lachte vergenoegd, maar voegde er typisch Brits-sportief aan toe dat ik een hengst op het oog had, die bier in plaats van water in zijn emmer kreeg en bij voorkeur om de hindernissen heen probeerde te lopen. Geen stom dier, leek mij zo, dus bleef ik koppig bij mijn keus.

...Baseball Janka...

Mijn hand als gever zag er niet alledaags uit:

- ♠ AHV86532
- ♥ 75
- ♦ B4
- ♣ 4

Hoe open je zo iets in een eigenaars box op Newmarket? 2 ♠ of 4 ♠? Ik besloot tot een semi-forcing 2 ♣. Partner 2 SA (positief), ik 3 ♠, hij 3 SA, ik ???

3 SA, dat kan toch niet met een renonce in schoppen dus PAS.

That's no cricket, blies de Kolonel in de richting van mijn dichte acht-kaart, toen de klaverenstart veilig bij noords heer belandde; die inderdaad met een een schoppentje kon produceren.

- Dit was zijn hand:
- ♠ 7
  - ♥ HV8632
  - ♦ V953
  - ♣ H5

In 4 ♠ zijn natuurlijk ook negen slagen zeker, maar alleen onze negen slagen werden beloofd met 15 pond. Dat gevoegd bij de 14e en laatste plaats van 'Baseball Janka' leverde een cheque op (echt geld is uit den boze op dat niveau meneer) van honderd pond, een grijns bij mij, en een knipog van Dick Francis.

Bij het verlaten van de loge hoorde ik de Bookmaker nog net tegen de Kolonel zeggen: They eat horses, don't they? Maar, ik moet nu echt gaan meneer.

3 MINUTEN PROBLEEM

deel 2

- ♠ AB86
- ♥ HB73
- ♦ AB
- ♣ 864

- ♠ HV10973
- ♥ A62
- ♦ 9
- ♣ H53

U speelt 4 ♠. West start met ♦H (van HV).

Een aardig speelplan is het volgende: U duikt ♦A! West vervolgt met ruiten waarop U een harten wegdoet. Nu troeftrekken, ♥A, ♥H en harten getroefd. Valt ♥V dan bent U thuis. Blijft ♥V bij West zitten en zat de troef 2-1, dan kunt U oversteken met troef en West ingooien met harten. Dit biedt ca. 71% kans.

Had Oost ♥V vierde (of langer) dan steekt U over en speelt klaver naar de heer zodat met ♣A bij Oost het spel nog steeds gemaakt is (nog eens 50% kans, totaal 86%).

In de praktijk lijkt dat voldoende kansrijk, maar op papier kunt U down.

Ziet U de speelwijze die 100% kans biedt?

zie verder blz.24

JUAN 1984

Pim de Voogt

35e FESTIVAL INTERNATIONAL DE BRIDGE ANTIBES/JUAN-les-PINS

Het voor de 35e keer gehouden tournooi van Juan-les Pins was dit jaar wéér groter dan in voorafgaande jaren: 576 paren waren bereid om FF800 neer te tellen voor de deelname aan het open tournooi. Dankzij de jaarlijkse neergang van de franc en onze keiharde gulden is dat minder dan het lijkt. Aan de Mixed Pairs deden dit jaar liefst 376 paren mee, ook al een nieuw record.

Het contingent Stargangers was dit jaar een beetje teleurstellend, als we dat vergelijken met de voorgaande jaren: 13 spelers werden er dit jaar rond 'le Crystal' gesignaleerd. En dat terwijl dit stukje Côte d'Azur waarschijnlijk de enige plek in heel ZW-Europa was die eind mei/begin juni redelijk weer had. Vooral de week van het open tournooi was eigenlijk schitterend, met weliswaar een dag of twee een fikse mistral, maar daar konden de surfers hun hart aan ophalen.

De vlag op de Star-schuit werd gedragen door Pieter-Bas, die het met Tjerk Sjoerds presteert om elk jaar weer hoger te eindigen. 3e In het open tournooi is een prachtige prestatie, want

het vereist verschrikkelijk veel concentratie om elke dag maar weer die 60% gemiddeld tegen vijftien verschillende tegenstanders te blijven scoren. Benieuwd wat ze volgend jaar doen.

Jules van Ogtrop hield de Star eer hoog in het tournooi waar hij uiteraard pleegt te schitteren: 14e in de Mixed.

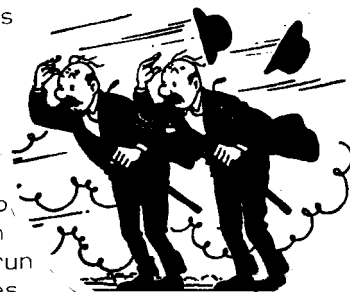
De resultaten van Star-leden dit jaar:

Open

- 3 Wintermans-Sjoerds
- 70 Tulp-de Voogt
- 198 Eshuis-Van Ogtrop
- 342 Franken-Verhees
- 439 Jessurun-Gorter

Mixed

- 14 Zwager-Van Ogtrop
- 48 Vehmeijer-Franken
- 72 Munsterman-Jessurun
- 94 Van Lennep-Verhees
- 100 Hamelberg-Sjoerds
- 149 Van Mechelen-Erich
- 297 Verhaere-Tulp
- 322 Aarsman-Wijnmalen
- 329 Eshuis-Van Woensel

...mistral...

Ook dit jaar weer verhalen genoeg uit Juan; een kleine bloemlezing met bijdragen van Paul, Loeki, Ed, P-B, Jules en Pim geven een vleugje van de sfeer van Juan 1984.

Van Paul Erich mochten we twee 'de moeite waard-spelletjes' ontvangen uit Juan. Beide lijken ons voor publikatie in aanmerking te komen, maar oordeelt U zelf.

DE WOLF Paul Erich

Het eerste spel betreft een aardige illustratie van de strijdwijzen en intriges waarvan vele franse spelers zich bedienen en de manier waarop je je daartegen teweer moet stellen: Zie hoe mijn partner dit soort situaties aanpakt.

Mixed toernooi	♠ HB 972		
Z/OW	♥ H5		
	♦ 102		
	♣ 9643		
♠ 85	♠ AV 1063		
♥ VB 1043	♥ 6		
♦ H654	♦ AV 3		
♣ V5	♣ AHB 10		
west	noord	oost	zuid
-	Paul	-	Marijke
-	-	-	1 ♠
pas	2 ♠	pas	3 ♣
pas	4 ♠	pas	5 ♣
pas	5 ♥	pas	5 ♠
pas	pas	...pas	

Marijke hoopt op de goede plaatjes bij mij (♠ H en ♦ H) en stopte af na het 5 ♥ bod.

Alvorens oost zijn laatste pasbod uitsprak informeerde hij fijntjes naar de betekenis van het 5 ♥-bod en zei vervolgens, 'votre entâme, chère partenaire...'. Nou dat duifje zag in het biedverloop geen aanleiding meer om met ruiten te starten en legde 'dom' ♥ V op tafel. Marijke, die op dat moment nog niet geheel kon overzien of deze start in haar singleton wel zo ongunstig was, gaf zich echter niet zomaar gewonnen en begon verontwaardigd om de arbitre te roepen, juist op het moment dat deze 'changer' in de microfoon bulderde. Nadat de arbiter kennis van de feiten had genomen en een blik in wests kaarten geworpen had, fiatteerde hij de uitkomst. Oost, met ♥ A aan slag, haastte

...le loup...

geweldige "domino-dubbel" van de vorige nacht, of van een "wereldbukkaart". En dan komt dit spel:

N/OW   ♠ A 10743
                           ♥ A 95
                           ♦ AB
                           ♣ 962

♠ 92   ♣ HV 86
 ♥ 1086432   ♥ -
 ♦ 876   ♦ HV 102
 ♣ 43   ♣ V 10875

♠ B5
 ♥ HVB7
 ♦ 9543
 ♣ AHB

west	noord	oost	zuid
-	Jan		Pim
2♥	1♠	dbl	rdbl
pas	pas	pas	dbl
3♥	dbl	3♣	dbl
3SA	dbl	pas	dbl
rdbl!	allen passen		pas

Na alle nullen van de voorgaande dagen was West niet erg blij met de kwetsbare dubbel van z'n maat en dat werd er niet beter op toen Zuid redoubleerde. Toen daarna de wolken zich boven het slagveld begonnen samen te trekken, redoubleerde hij tenslotte om zijn gram kracht bij te zetten. Maar plotsklaps kwam het bonkdroomduiveltje om

de hoek kijken. Was dit niet een wereldkaart om te bukken? Hij zou zich onsterfelijk maken, nog eenmaal zou hij schitteren in het 35e Festival de Bridge, Juan-les-Pins 1984. De uitkomst, ♣6, was voor ♣10 en ♣B, een kleine harten liep via ♥8 naar ♥9 en in de dummy werd ♦H geëcarteerd. Op ♥A ging ♦V weg, Noord incasseerde ♦A en ♦B en speelde ♥5 na voor ♥V, waarop ♠H werd verwijderd in dummy; ♠V verdween onder ♥V, Zuid incasseerde vervolgens ♦9 (bij West viel ♦8) en ♦3, incasseerde ♣A en ♣H en Noord mocht de laatste twee slagen maken met ♠10 en ♠A. "Alors, bien joué, n'est ce pas, aucune levée!" zei West voldaan. Hij realiseerde zich niet dat hij zojuist de vermoedelijk hoogste score in 35 jaar Juan-les-Pins had gerealiseerd: -5200! Was hij maar Starlid geweest, hij zou De Hoogste Score met glans hebben gehaald. Juan-les-Pins gangers: opgepast, onderschat de Fransen niet met het bonken volgend jaar.

...bonken...

JOUER AVEC JOIE

Jules van Ogtrop

Joie et moi hebben onze doelstelling in Juan-les-Pins gehaald. Vorig jaar doel 50% en resultaat 50,001%; dit jaar doel 51% en resultaat 52%. Volgend jaar doel 53%. Een eenvoudige rekensom toont aan, dat we in 1994 het open tournooi gaan winnen. Ook dit jaar hadden we natuurlijk weer de gebruikelijke rampronde met een opleving in het volgende spel.

Het biedverloop:

west	noord	oost	zuid
pas	pas	1♣	1♥
1♠	pas	2♠	3♦
pas	pas	3♠	pas
pas	4♦	pas	4♥
allen passen			

Ik kwam uit met een kleine schoppen en toen de "aveugle" openkwam, mompelde Joie "veau, que je suis", omdat ze de tegenpartij in de manche had gedreven. Ze nam ♠A en ♠V en legde ♦10 op tafel, wetend dat ik vijf schoppens had, anders had ik een spoetnik moeten loslaten. Dit gaf monsieur te denken. Als ik ♦H zou hebben, dan had Joie niet veel gehad. Misschien had ze geopend op "une petite main troisième". In ieder geval kon hij de beslissing nog uitstellen. Hij nam met ♦A, terwijl ik ♦B bijgooide. Hij stak over naar ♥H en troefde een schoppen in de eigen hand, waarna onze troeven eruit getrokken werden. Nu kwam ♣10 voor ♣A en ruiten werd nagespeeld. Bij Joie verscheen ♦3 en ik mocht ♦9 maken. Later kreeg Joie haar ♦H nog. "Tableau vivant". Aan het eind van de ronde vroeg een charmante fransman, die kennelijk een "petit oeuil" op Joie had, hoe ze gespeeld had. "Comme un journal", was haar eerlijke antwoord.

W/NZ

♠ 963   ♣ AV 4
 ♥ H   ♥ 1052
 ♦ 8642   ♦ H103
 ♣ AV 632   ♣ HB 84

♠ HB 1085   ♣ 72
 ♥ 973   ♥ AVB 864
 ♦ B9   ♦ AV 75
 ♣ 975   ♣ 10

"HERÉN"

Loekie Vehmeijer

De Mixed Pairs is altijd een heel apart gebeuren. Alle "heren" denken dat zij de enige dame hebben gekozen die kan bridgen en onderschatten bij voorbaat iedere tegenstandster. Bij onderstaand spel ging Heer Noord "himsel" echter in de fout.

N/-

♠ AB9	♠ 1042	♠ HV863
♥ A	♥ B754	♥ HV1063
♦ B109765	♦ AH2	♦ V4
♣ B87	♣ 962	♣ A

♠ 75
♥ 982
♦ 83
♣ HV10543

west	noord	oost	zuid
Loeki		Ed	
-	pas	1♠	pas
2♦	pas	3♥	pas
4♠	pas	6♣	allen passen

De uitkomst van ♣H werd genomen met het aas en vervolgens ging het met een'noodgang': ♡3 naar het aas, kleine ruiten genomen in Noord, waaronder Oost ♦V deponeerde, klaveren na getroefd door Oost, ♠3 voor het aas. "Valet de Carreau", klein-klein-klein. Doek- 6♠ contract! "Goed gedaan, Ed", zei ik vol bewondering, terwijl Heer Noord op z'n donder kreeg van Dame Zuid. Ze had gelijk, hij deed het echt fout. ♦ H komt immers toch de volgende slag naar beneden. Na het bridgen komen we dan met vele Star-leden bijeen in een kroegje voor een biertje en mag iedereen een "bar-verhaal" vertellen. Natuurlijk kwam Ed met bovengenoemd spel op de proppen. Grote hilariteit: Loek Verhees had precies dezelfde stunt uitgehaald. Gedeelde top dus!

...echte heer...

MAJEUR SIXIEME

Pim de Voogt

Een van de kenmerken van een groot parentournooi als Juan-les-Pins is het veelvuldig bieden van scherpe, en vaak te scherpe, manches. Als manchebieder levert dat vaak aantrekkelijke afspiegelproblemen op, waarin soms bepaald ongebruikelijke spelwijzen de benodigde speelslagen moeten opleveren. Als verdediger daarentegen moet je heel alert zijn, omdat een enkel foutje juist de beslissende slag voor het maken van het contract kan verschaffen. Bovendien moet je je niet te snel laten afbluffen en dus vlot doubleren als je denkt dat de manche van de tegenpartij down kan. Een mooi voorbeeld hiervan is onderstaand spel.

Z/OW

♠ 983	♠ AB62	♠ H104
♥ 54	♥ 9	♥ AHVB73
♦ B1073	♦ H9864	♦ V52
♣ 7432	♣ AH5	♣ V

♠ V75
♥ 10862
♦ A
♣ B10986

Het biedverloop ging als volgt:

West	Noord	Oost	Zuid
Jan		Pim	
-	-	-	pas
pas	1♦	dbl	1SA
pas	3SA	dbl	allen passen

Oost kan in eerste instantie niet met 2♥ volgen, omdat dat bod in het systeem een tweekleurenspeel aangeeft (Romeins) en 1♥ is wat al te zwak. Het tweede doublet komt meer voort uit de gedachte: 'ik heb down in handen, nu moet Jan het maar goed doen'. Jan deed het uitstekend: ♡5 gestart, en het resultaat van -300 leverde een score van 95% op voor ons. Merk op, dat met schoppen start het contract slechts 1 down gaat voor -100, een score van nog net boven de 50% voor OW (er zit 2♥ in voor OW), omdat NZ in een lage kleur contract minstens +110 maken. Bij klaveren of ruitenstart wordt 3SA zelfs gemaakt: na vijf klaver- en twee ruitenslagen moet Oost zes kaarten over houden, waaronder ♠H10. Hij wordt vervolgens ingegooid met harten en moet naar de schoppenvork toespeelen. Alleen als Oost helderziende is, kan hij dit voorkomen door ♦V te deblokken. 'Pourquoi n'avez-vous pas enchéri deux coeurs au lieu d'avoir contré?' vroeg een sip kijkende Noord. 'On ne joue pas le majeur sixième en Hollande', was ons antwoord...

COMPU BRIDGE

Zoals ik al in SM17 beschreef is de belangstelling voor het gebruik van personal computers enorm. Uit de vele reacties op dat artikel blijkt hoeveel leden van onze klub hun hobby's, bridge en komputer combineren. Dit is geenszins verbazingwekkend als men bedenkt dat ruim 1/4 van de Starleden in de computerbranche werkzaam is, met automatisering te maken heeft of zelf over een p.c. beschikt.

De logica van bieden, de beperkte mogelijkheden van de behandeling van één kleur, de organisatie van wedstrijden en de scoreberekeningen zijn allemaal onderwerpen, die om gebruik van een computer vragen.

De eerste programmaatjes die je zelf probeert te maken op een 'trots bezit', de homecomputer, is het random geven van een spel, een sorteerprogramma, zoals in SM 17 beschreven.

Ik wilde nu een paar stappen verder gaan, het schrijven van Bridge coarsoftware, een bridgeleerprogramma. Daarover nu meer.

Het gebruik maken van een komputer als onderwijs leermiddel heeft m.i. alleen dan zin wanneer het iets wezenlijks toevoegt aan de al bestaande leermiddelen. Het opslaan van een boek, dat door steeds op een toets te drukken een volgende bladzijde op het scherm toont, lijkt mij een typisch voorbeeld van misbruik maken van dit medium. Het geven van voorbeelden omgeven door tekst is dus niet voldoende, boeken doen dat ook. Maar het nabootsen van de werkelijkheid, het simuleren van een bieding of afspelen van een spel, dat kan een boek niet. Het aanbieden van onbegrensde hoeveelheid spellen, random gegenereerd, dat kan een komputer wel en door dat soort mogelijkheden uit te buiten, kan een komputer een zeer goede, geduldige, individualiserende leraar zijn.

Laten we maar eens een probleem van de te ontwikkelen coarsoftware (ik probeer met deze term net iets meer dan software aan te geven) bij de horens vatten. Stel dat we een spel van het befaamde autobridge op de komputer willen brengen. Eerst de hand maar eens inbrengen: A-string(1) 011222311213300..... 52 posities. de volgorde bepaalt de kaart ♠AHVB....♣2 0-noord 1-oost, 2-zuid en 3-west.

een spel is nu zo compact mogelijk weergegeven. Als we nu ook nog de volgorde van de bij te spelen kaarten geven en een uitleg, dan hebben we een volwaardige, gekomputeriseerde autobridge. Wie pakt deze klus op ?

De Komputer kan echter meer, de hinderlijkheden van autobridge kunnen we ongedaan proberen te maken. Het aantal slagen kan automatisch bijgehouden worden. Het aantal gemaakte fouten kan tot een resultaat leiden enz. Persoonlijk vind ik het erg vervelend dat als ik bij autobridge van ♠AHV... de A speel i.p.v. de V een foutmelding (verkeerde slag) krijg. Ik had ♠ V moeten spelen en niets anders. En van 5432 zou iedere kaart die je bijspeelt goedgekeurd moeten worden.

Wie weet ook deze klip te omzeilen ?
.....2 dagen later....

Dit probleem is opgelost, maar, nu zit ik weer eens met mijn autobridge te spelen, en bemerk, dat ik van 975 mag gooien wat ik wil, als de 6 en 8 uit het spel zijn.

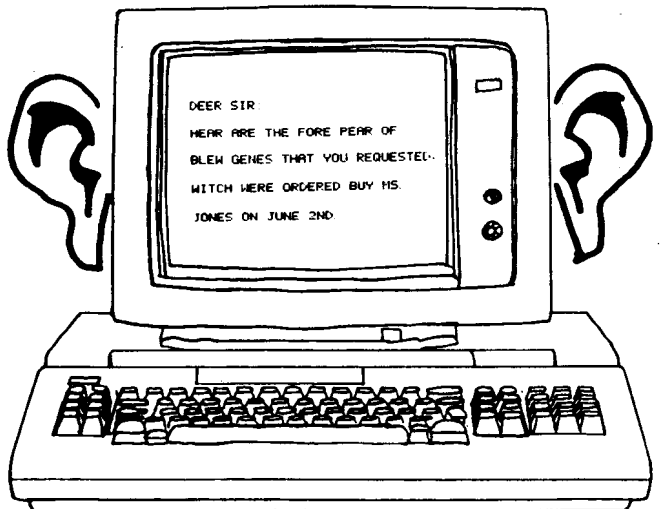
Wat nu ?

Oplossingen zijn van harte welkom, overige ideeën trouwens ook.

U begrijpt dat een eerste versie van een computer bridgecursus nog wel eens een jaar op zich zal laten wachten. Niet is dat het geval met bridge bied-en speelprogramma's, deze zijn al vanaf 1980 op de markt, maar verkeren in een erbarmelijke staat. Throop heeft er een overzicht van samengesteld in zijn boekwerkje "Computerbridge" (+ f35,- bij van der Galie). Van de bestaande software, heb ik copieerbaar: Bridge 2.0 van Artworx(Tandy 1981) en de nauwelijks betere Bridge 4.0 voor Cmd '64, waarvan ik de nederlandse versie bijna klaar heb. Belangstellenden zijn welkom.

Aanvulling hierop ook. En dan mijn laatste vraag, zijn er onder ons nog meer hobbyisten die zich op de ontwikkeling van een bridgeleerprogram willen storten. b.v. programmatuur willen (en kunnen) omschrijven naar een IBM, Apple enz?

Gerard Hilde

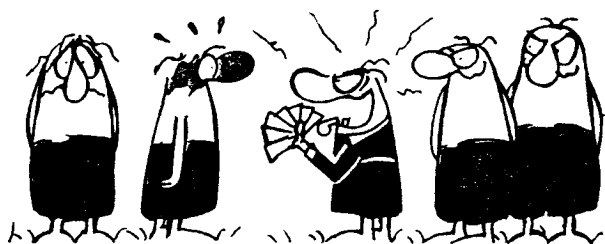

ARBITER!

Peter Bosman

In het vorige nummer hebben we 3 situaties bekeken waarin ter discussie stond of uit het (geruime tijd) nadenken van partner ongeoorloofde inlichtingen werden verkregen dan wel dat U Uw verdere bieden daarop baseerde. Heel andere problemen gaan ontstaan als Uw partner desgevraagd een correcte uitleg geeft van Uw foute bod of andersom. U kent dat wel, U opent met 17 punten gebalanceerd 1SA, links pas en maatje knalt 3SA. Nu vraagt rechts aan partner hoe sterk de 1SA-opening is. "10-12" luidt het antwoord. Tjee, da's waar ook, sinds kort spelen we de superzwakke sans op de eerste en tweede hand... Rechts past (rare vraag van rechts, maar dat doet er nu even niet toe). Nu biedt U toch zeker meteen 6SA, of niet?.... Nee, beste U, dat mag U niet. U hebt Uw ver-gissing ontdekt door de correcte uitleg van Uw partner, en U mag daarvan geen profijt trekken door de bieding te herstellen. 't Enige wat U nog kunt doen is bidden dat 6SA onmaakbaar is.

EËRST IN DE FOUT GAAN EN DAN NOG EFFE SCOREN, HÈ....

Hier komen weer 3 van dergelijke situaties en U mag kiezen welke de juiste arbitrale beslissing is.

- Op een 1SA-opening (15-17) van noord volgt U, oost, bij niemand kwetsbaar (paren) 2♣ op ♠V derde, twee rode doubletons en ♣AH10xxx. Zuid vraagt naar de betekenis daarvan en partner zegt zelfverzekerd "Landy" Oh jee, glad vergeten. Geschrokken tast U naar Uw Aspro-bruis of was het Astro-bruis?. Al die stomme conventies ook, met de één moet U Kelsey spelen, met de ander Cansino

en met weer een ander alles echt. Maar het loopt goed af: partner past (laat de keus ken-nelijk aan U over en Noord past ook, nadat Zuid heeft gedoubleerd (= 7+ plus verdedigen-de waarden in één of beide 'ankerkleuren!'). U gaat 1 down voor de jackpot. Maar NZ roe-pen Jan Louwerse. 4♥ Gemist.... Wat beslist hij?

- contract en score blijven gehandhaafd
- een 50%-50% arbitrale score
- wijziging van contract en resultaat in de de 'par-score' voor NZ na afloop van de wedstrijd

2. Deze is iets ingewikkelder:

Paren, W/Niemand

♠ 10 5	♥ H V 9 3 2	♦ B 5 3	♣ V 6 3	♠ A H B 9 4	♥ A B 10 8	♦ 6	♣ H B 10	♠ 8 3	♥ 6	♦ A H 10 9 2	♣ A 9 8 7 4
				♠ V 7 6 2	♥ 7 5 4	♦ V 8 7 4	♣ 5 2				

Het biedverloop ontwikkelt zich als volgt:

West	Noord	Oost	Zuid
pas	1♠ ³⁾	2SA ¹⁾	pas
3♣ ²⁾	pas	pas ⁴⁾	3♠
pas	4♠	pas	pas
pas			

- na geruime tijd te hebben nagedacht
- forcing relay
- Noord vraagt nu naar de betekenis van Uw 2SA-bod, partner zegt: 'Romeins, sterk twee-keur-enspel' (volgens de systeemkaart de correcte uitleg)
- op Uw pas geeft Noord duidelijk blijk van twij-fel aan partner's uitleg

U zit Oost en U hād wel iets om over na te denken alvorens 2SA te bieden: de laatste maal dat U met West speelde was ruim een half jaar geleden en U kan zich werkelijk niet meer herinneren of U beiden toen Ghestem of Romeinse sprongvolg-biedingen speelde...Het staat wel op de systeem-kaart maar U slaagt er niet in om even te spieken. De meeste partners, met wie U regelmatig speelt, hebben Ghestem in hun biedarsenaal of Michael's cue-bid met de Unusual NT - 2SA zal wel in de roos zijn. Als U Zuid's zeer matige hand op tafel ziet komen roept U de arbiter: Zuid heeft duidelijk geprofi-teerd van de 'ongoorloofde inlichting' die Noord

had verstrekt door West's uitleg in twijfel te trekken (daarmee aangevende dat hij wel méér dan net een opening bezat), vindt U. Alleen op grond van die extra informatie kan Zuid nog net 3♣ ophoesten – voor Noord genoeg om de onverliesbare manche uit te bieden.

Wat besloot de arbiter:

- contract en score gehandhaafd
- arbitrale score van 50%-50%
- contract en resultaat teruggedraaid naar 3♣-2 (100 voor NZ)

3. Het volgende geval haalde zelfs de Protest Kommissie (PK).*

U zit Oost met de volgende hand en U aanhoort het volgende biedverloop, waaraan U zelf ook het een en ander toe bijdraagt: (paren, Z/Niem.)

west	noord	oost	zuid
- 1)	- 2)	- 3)	pas
1♦	3♣	3♦	4♣
pas	pas	4♦	pas
...4♣	pas	5♦	pas
pas	pas	pas	

Uw hand:

- ♠ 8 7 6
- ♥ V
- ♦ H B 10 8 6 3 2
- ♣ A 7

- 1) 11-15, 0+ ruiten (geälerteerd)
- 2) geälerteerd. Op Uw vraag geeft Zuid de volgende informatie: "Romeins." Me neus! En dan na afloop van het spel zeker komen vertellen dat het na een conventionele 1♦-opening een iéts andere betekenis heeft dan na een gewone 1♦-opening...U vraagt dus voor de veiligheid: "Wat betekent Romeins precies na een conventionele 1♦-opening?" Zuid antwoordt: "Een ♣/♦-spel."
- 3) Geälerteerd. 3♦ is manche-forcing, zegt niets over ruiten (cue in ankerkleur van Noord)
- 4) Na lang denken

Sja, wat kon U anders dan 5♦ bieden? Maar 't werd geen feest:

	♠ 9	
	♥ A 10 7 5 2	
	♦ V 7	
	♣ H V B 9 3	
♠ A B 4 2		♠ 8 7 6
♥ H 9 6 3		♥ V
♦ A 5 4		♦ H B 10 8 6 3 2
♣ 8 6		♣ A 7
	♠ H V 10 5 3	
	♥ B 8 4	
	♦ 9	
	♣ 10 5 4 2	

U gaat -1 voor een schrootscore en U vervloekt de dag waarop Remulus en Romus onder een vijgenboom werden geboren. U bent geheid het enige OW-paar dat onder de 130 scoort. Maar daar komt Hoop, de arbiter die Uw partner inmiddels ontboden heeft. Partner zegt met bewonderingswaardig

DAAR KOMT HOOP geloof ik...

kalme verontwaardiging: "Dit is geen bridgen meer. NZ bieden en alerteren een ♣/♦-spel op mijn 1♦-opening. We zitten dan geslacht. Noord heeft in werkelijkheid een ♥/♣-spel maar daar komen wij nooit meer achter. We zijn knap misleid door de onjuiste informatie."

Mr. Hoop krijgt desgevraagd nog de volgende gegevens:

- a) de systeemkaart van NZ vermeldt: "Romeinse sprongvolgbiedingen"
- b) de systeemkaart van OW vermeldt: een bod in één van de kleuren van de tegenstander, die een 2-kleurenspeel heeft geboden, is manche-forcing en zegt niets over het bezit in die kleur
- c) Noord verklaart dat hij jaren geleden voor het laatst met Zuid heeft samengespeeld, en dat hij toen met Zuid over Romeinse sprongvolgbiedingen had afgesproken: na een conventionele opening is een sprongvolgbod een 2-kleurenspeel met de geboden kleur als laagste van 2 aaneenliggende kleuren (zonder overslaan van de door de tegenstanders geboden kleur). Noord verklaart vervolgens dat hij zich die afspraak niet goed meer kon herinneren op het moment dat hij 3♣ bood, maar dat Zuid dus de correcte uitleg had gegeven.

U maakt van Uw hart geen moordkuil en zegt: "ja, ja, dat is makkelijk praten voor Noord, achteraf..!"

Wat besloot de PK?

- protest van OW verworpen
- 60% voor OW, 40% voor NZ
- 50% voor beide paren

BEK HOUWE!

OPLOSSINGEN

UW SCORE:

1. U raast volop mee in de eindsprint van de 6e etappe van de Tour de France. Een ploegmaat van U heeft U op het goede moment gelanceerd. Linker tegenstander slipt, maakt een zwieper en U belandt brakend temidden van het dolenthousiaste publiek. Behalve Uw fiets is alles nog heel dus U dient geheel op eigen kracht een protest in. De uitslag? Wees blij dat U er nog heel van af bent gekomen, of iets in die trant.

Zo is het ook met dit spel. OW kunnen niets verweten worden. Oost maakte onopzettelijk een zwieper, west zág het niet eens. Pech, NZ, maar dat hoort ook bij bridge. 1 Punt voor de juiste oplossing, nul voor de twee andere.

2. Niet gek, dat foute bod van U, niet gek... Uw vergissing klinkt, gezien Uw lange nadenken, misschien wel verdacht, maar 't kán. West heeft echter volkomen te goeder trouw (juiste) informatie gegeven, die een verkeerd beeld gaf van wat U werkelijk in handen had. Noord's twijfel aan West's uitleg is begrijpelijk, maar niet correct. Incorrect a) gezien West's juiste uitleg b) gezien het feit dat hij daarmee Zuid wel eens op gedachten zou kunnen brengen (ongeoorloofde informatie).

Misschien is Zuid inderdaad "geholpen" om nog 3♠ te bieden. Dat zou pleiten voor de beslissing contract en score terug te draaien naar 3♣-2 (waardering: 0 punten). Maar minstens even waarschijnlijk is het dat Zuid toch al klaar wakker was doordat U in een 100% forcing situatie had gepast. Noord's incorrecte reactie zou dan geen enkele rol hebben gespeeld. Er lijkt dus nog meer voor te zeggen om contract en score te handhaven (waardering: 1 punt).

De arbiter gaf een 50-50% score gezien de voors en tegens, wat later in hoger beroep (door OW aangespannen) werd bevestigd. Twee punten voor de goede oplossing.

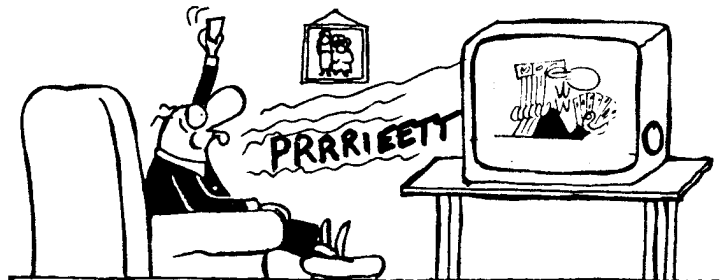
3. Rare jongens, die Romeinen. Geen wonder dat je er Gallisch van wordt... Maar of je score er nog mee valt te redden???

Mr. Hoop doet zijn werk met liefde, maar veel geloof hecht hij niet aan Uw klacht. Natuurlijk is het ziek dat Noord een ander 2-kleurenspeel bleek te hebben dan hij volgens Zuid's informatie had behoren te hebben, maar welke reden hebt U te twijfelen aan de juistheid van Zuid's uitleg?

Noord heeft, gezien de afspraken tussen NZ, een "fout" bod gedaan waarvan zuid de "goede" uitleg heeft gegeven. Pech dat U daar nou net het slachtoffer van werd. Nul punten voor "60-40", één punt voor "50-50" en twee punten voor "protest verworpen".

- 0 - 1 pnt: schrap ASTUBLIEFT 'n zooi conventies van Uw systeemkaart
- 2 - 3 pnt: 'n systeemkaart lezen kan iedere bridgende alfabeet, de bieding "lezen" zou U toch zonder hulp van de arbiter moeten kunnen doen...
- 4 - 5 pnt: U hébt al een hoop conventies geschrap....
- 6 - 7 pnt: thuisfluiten!

* Het probleem (enigszins ingekort, in andere terminologie gegoten, van enkele zijsporen ontdaan) is ontleend aan WEKO-wijzer 3e jrg., nr.9 1983. Van groot belang, niet alleen voor dít probleem maar voor alle soortgelijke problemen is de volgende overweging van de PK: "dat (...) de huidige Spelregels geen bestrafing toelaten van spelers terzake van onbekendheid met hun eigen biedsysteem, ongeacht de vraag of de tegenstanders nadeel hebben geleden, en dat die tegenstanders geen compensatie kunnen ontvangen voor geleden nadeel zolang de van een konventie gegeven uitleg juist is." (vgl. Spelregels, Hoofdstuk VII, pg. 52-54) (mijn onderstreping, pb).

... THUISFLUITER ...

© Star Magazine 1984

KLEVVETIEP

-14-

Uit de bundel ware verhalen uit heden en verleden door A. Omega

In 1982 was er nog geen vestiging van de Kwantum Hallen in Utrecht en adverteerde de vestiging Woudenberg met werkhandschoenen f2.50 per paar, een spotkoopje, daar in andere zaken zo'n paar zeker f4.95 moest opbrengen. Nu had ik voor een groot evenement 40 paar werkhandschoenen nodig en dus ging ik de volgende dag met de bus naar Woudenberg.

Maar helaas... in de vakken was geen werkhandschoenen te bekennen, laat staan 40 paar. Ik kreeg stevig de pest in. Een aangeschoten bediende kon geen uitsluitsel geven en ik vroeg om de chef, die echter voorlopig niet gestoord kon worden. Al gauw werd ik het wachten moe en drong erop aan dat de bediende mij óf naar de chef zou brengen óf mij 40 paar handschoenen zou toesturen, wat niet kon. De bediende zou eens gaan kijken en ik er achteraan. Daar zat hij dan, de chef, achter zijn bureau en voor hem uitgespreid een spel kaarten. "En mevrouw"; zei hij vragend.

Ik stelde me netjes voor en legde hem mijn klacht uit "mijnheer ik ben een dame van bijna 75 jaar, ik kom op deze snikhete dag met de bus uit Utrecht om de door U geadverteerde werkhandschoenen te kopen en er ligt geen enkele handschoen in 't vak de bediende kan mij niet helpen". Nonchalant zei de chef "dan liggen ze zeker nog in het magazijn", waarop de bediende zei "en daar kan ik niet bij, mijnheer, U heeft de sleutel". "U bent dus te beroerd om het magazijn te openen zodat de vakken aangevuld kunnen worden, dan zie ik maar één oplossing: U gaat als de geöliede bliksem dat magazijn openmaken; en wat zit U hier eigenlijk te doen? een bridgeprobleem op te lossen?". "Ja mevrouw", was niets anders dan de chef kon zeggen, "één paar werkhandschoenen voor mevrouw".

"Wat, één paar, 40 paar moet ik hebben en we maken een deal: U gaat ze nu halen en ik los Uw probleem op". "Wat moet er gemaakt worden?". "4 ♡ en ik kom er niet uit".

Het spel lag als volgt:

♠ H952

♡ 753

◇ HVB9

♣ 92

♠ V83

♡ AHVB62

◇ 6

♣ 754

♠ A74

♡ 109

◇ A102

♣ AB863

♠ B106

♡ 84

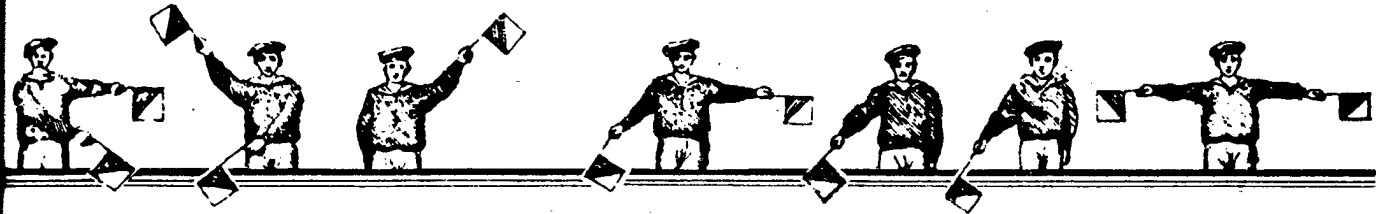
◇ 87543

♣ HV10

contract 4 ♡ te spelen door west. Uitkomst ◇ H Blijkbaar had de chef nog nooit van duiken gehoord Toen hij derhalve met mijn pakket terugkwam, vroeg ik hem of hij kon zwemmen, resp. duiken. "Dat wel" zei hij. "Waarom doet U dat dan niet met briden?". De uitkomst, ◇ H, duiken. ◇ V, duiken, in de hand klaveren weg. ♣ A na. Weer klaveren spelen en in de hand troeven. Oversteken met troef. Weer klaveren in de hand troeven. Troef trekken. Met ♠ A naar dummy waar 2 vrije klaveren liggen. 5 ♡ gemaakt. De chef luisterde met open mond. Na het stamelen van een bedankje, bracht hij me naar de kassa, waar ik f100,- kon neer tellen voor de 40 paar. Met een heel beleefd "Dank U zeer mevrouw en graag tot ziens" trok hij zich met de bediende terug in een wat terzijde gelegen verkooppunt en ik ving op "Ze heeft het bridgeprobleem opgelost". "Wat, die oude dame?". "Ja en ze kwam om 40 paar werkhandschoenen". "Wat moet zo'n vrouw daar nu mee?". "Ja dat weet ik ook niet, gek eigenlijk, maar 't is een klevver tiep, en dat is ze".

„Nee, knul, eieren
openen we nog op de ouderwetse manier!”

Gerard Hilde

LERENSIGNALEREN

Toine van Hoof

deel 4 (slot)

Na Stayman en Blackwood is de meest voorkomende naam op de doorsnee systeemkaart ongetwijfeld die van Lavinthal.

Hy Lavinthal liep op een mooie dag in 1931 te wandelen en dacht terug aan de bridgepartij die hij de vorige avond gespeeld had. Eén spel hield zijn gemoed danig bezig:

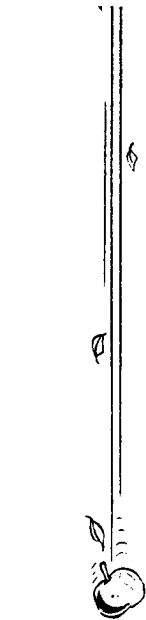
♠ A 10 9 7 3 2	♠ H 6	♠ B 8 5 4
♥ -	♥ V 10 8 6 5	♥ 2
♦ 8 6 5 2	♦ 10 9 4	♦ H 7
♣ 9 8 7	♣ V B 10	♣ A 6 5 4 3 2
	♠ V	
	♥ A H B 9 7 4 3	
	♦ A V B 3	
	♣ H	

Als Zuid had hij (Hy dus) in 6♥ aangelegd; de Blackwood-conventie bestond toen immers ook nog niet. West kwam uit met ♠ A en kreeg van zijn partner het viertje, een afsignaal. West moest switchen maar wist niet welke kleur. Hij koos voor ruiten en Lavinthal maakte zijn onbezonnen slem.

Hoe had Oost zijn partner duidelijk kunnen maken dat hij een klaverswitch wilde? Hun primitieve signaleermethodes (aan/af en distributie) waren hiertoe duidelijk ontoereikend. Al piekerend liep Hy onder een rijtje appelbomen door en het toeval wilde dat juist op dat moment een grote rijpe vrucht naar beneden viel, bovenop Zyn hoofd. Plotseling zag Lavinthal het licht:

In een situatie waarin een aan/af-signaal of distributiesignaal nutteloos is, kunnen hoge en lage kaarten gebruikt worden om partner op een switch in een bepaalde kleur te wijzen. De troefkleur en de gespeelde kleur uitsluitend, blijven er maar twee kleuren over, in het gegeven spel ruiten en klaver. Een hoge schoppen onder ♠ A zou om ruiten gevraagd hebben, een lage om klaver. Het kleurpreferentiesignaal was geboren!

We kunnen nog even speculeren over de vraag of Lavinthal op die bewuste dag, had de tegenpartij gewoon haar twee azen geïncasseed, wellicht de 4 SA-conventie zou hebben bedacht ("Speelt U Roman Lavinthal?" "Nee, wij doen keycard-Lavinthal."), maar zullen ons nu wat meer serieus bezig gaan houden met de situaties waarin kleurpreferentiesignalen (KPS) van belang zijn.

Op de eerste plaats moet dan natuurlijk genoemd worden de meest bekende toepassing van het KPS, het "Lavinthal"-signaal dat op de doorsnee systeemkaart bedoeld wordt: U laat Uw partner een introever maken en de hoogte van de gespeelde kaart indiceert meteen welke van de twee overblijvende kleuren U nagespeeld wilt zien. We zagen hiervan al een voorbeeld in Star Magazine nr. 17. In bepaalde situaties is het zelfs mogelijk om preferentie voor troefnaspel kenbaar te maken:

Z/-	♠ VB 96		
	♥ 8754		
	♦ H6		
	♣ AV4		
♠ 832		♠ A7	
♥ 2		♥ AVB 109	
♦ VB93		♦ 1087	
♣ B 10865		♣ 732	
	♠ H 1054		
	♥ H63		
	♦ A542		
	♣ H9		
west	noord	oost	zuid
-	-	-	1 SA (12-14)
pas	2 ♣	2 ♥	2 ♠
pas	4 ♠	allen passen	

West start met ♥2 voor het aas en Oost speelt ♥10 terug. Zuid legt ♥H, door West afgetroefd. Deze kan ♥10 lezen als een middenkaart en speelt troef terug. Oost pakt ♠A en ♥V voor één down. Ieder ander naspel door West geeft het contract weg.

Een tweede bekende toepassing van kleurpreferentiesignalen heeft betrekking op de verdediging tegen SA-contracten. Bij niet-bekennen wordt afgegooid in een kleur waarin men niet geïnteresseerd is. De hoogte van de afgegooide kaart geeft aan voor welke van de twee overgebleven kleuren men wel interesse heeft. Bij de zgn. "revolving discards" gaat het hierbij om de aan de boven- of onderkant rakende kleuren. Bij "Lavinthal discards" gaat het om de hoogte van de kleuren in absolute zin. Een dergelijke afspraak is in sommige gevallen onmisbaar:

	♠ 63		
	♥ 95		
	♦ 84		
	♣ AH 109732		
♠ 9542		♠ VB 107	
♥ A 1086		♥ VB 32	
♦ B 10652		♦ H7	
♣ -		♣ V54	
	♠ AH8		
	♥ H74		
	♦ AV93		
	♣ B86		

West komt na 1 SA - 3 SA uit met ♦5 voor heer en aas. Zuid vervolgt met ♣B en laat deze tandenknaarsend doorlopen naar Oost. Wat moet deze doen: ♠V, ♥V of ♦7? Zonder KPS-afspraken is dit een pure gok. De enige hulp die West kan bieden is het afgooien van ♠2 of ♦2 als afsignaal, maar Oost zou dan nog ruiten resp. schoppen kunnen naspelen. West kan ♥10, als de leider het spel goed taxeert, immers niet missen. Met Lavinthal discards is dit geen probleem. West gooit ♠9 of ♦2, beide verzoekend om een harten-switch (met revolving discards ♠2 of ♦B).

VOORBEELDEN

De meeste partnerships hebben hun afspraken omtrent KPS beperkt tot de genoemde twee toepassingen. Toch zijn er talrijke andere gevallen waarin KPS van zeer groot nut zijn. We zagen al het spel dat Lavinthal op zijn briljante idee bracht. Een ander voorbeeld daarvan:

	♠ B52		
	♥ V65		
	♦ VB 103		
	♣ HB6		
♠ 976		♠ AV 103	
♥ 943		♥ B 1072	
♦ AH976		♦ 8542	
♣ 93		♣ 10	
	♠ H84		
	♥ AH8		
	♦ -		
	♣ AV87542		

West komt tegen 6♣ uit met ♦A, door Zuid getroefd. De leider steekt over naar ♣H en speelt ♦V voor, waarop hij in de hand ♥8 (!) weggooit. West trapt hier niet in want Oost gooit in de tweede ruitenronde de 8, een duidelijk schoppensignaal.

Bijzonder vaak komen situaties als de volgende voor:

♠ A 8 6	♠ H	♠ 9 7 5 4 2
♥ H V 8 4	♥ 9 3 2	♥ B 10 5
♦ B 6 3	♦ 9 7 4 2	♦ 10 8 5
♣ 9 8 5	♣ A V B 6 2	♣ H 4
	♠ V B 10 3	
	♥ A 7 6	
	♦ A H V	
	♣ 10 7 3	

West start tegen 3 SA met ♥4 voor de 10 van Oost. De nagespeelde ♥B wordt opnieuw door Zuid gedoken. Oost vervolgt ♥5 en onder ♥A gooit West nu ♥H, een schoppensignaal. Na ♣H speelt Oost schoppen na en het contract gaat down.

Ook dit is een triviale KPS-situatie:

♠ A 3 2	♠ 7 6 5 4	♠ 8
♥ 2	♥ A H V B	♥ 9 7 6 5 4 3
♦ A V B 7 5 4	♦ 10 6	♦ H 3 2
♣ 10 9 4	♣ V B 7	♣ 6 5 2
	♠ H V B 10 9	
	♥ 10 8	
	♦ 9 8	
	♣ A H 8 3	

West start tegen 4♠ met ♥2, een zekere singleton. Een aan/af- of distributiesignaal van Oost is in dit geval volkomen zinloos. Hij moet aangeven waar zijn mogelijke entree ligt en dus ♥9 bijspelen.

West komt met ♠A aan slag en kan nu ♦A en ruiten na spelen. Oost neemt ♦H en geeft zijn partner de verlangde hartenintroever.

Dankzij een subtiele toepassing van het kleurpreferentiesignaal kan West ook het volgende probleem goed oplossen:

N/allen	♠ A B 4
	♥ 8 5
	♦ H V 10 9 8 6 3
	♣ 9
♠ H 8 7 2	
♥ H B 3	
♦ A 4	
♣ H 10 8 2	

W
N
Z

west	noord	oost	zuid
-	1♦	pas	1♥
pas	2♦	pas	2SA
pas	3♦	pas	3SA
allen passen			

Stel dat U na dit wanstaltige biedverloop uitkomt met ♠2. Uiteraard loopt deze via de 10 bij Uw maat door naar de vrouw van de leider. Deze legt nu ♦B op tafel, U duikt en partner gooit de 7. Zuid vervolgt met ♦5 en onder Uw aas verschijnt bij Uw partner de 2. Na Uw fraaie start kunt U nu beter goud aanboren. Welke kleur switcht U?

Hoewel de klaververswitch kansrijker lijkt, moet U op Uw partners afgooien vertrouwen en ♥H op tafel leggen. Omdat dummy een vaste entree heeft kan Oosts distributie in ruiten voor U niet van belang zijn. Dus is zijn hoog-laag-sigitaal een KPS zijn. Dus is dit een kleurpreferentie-situatie en heeft Uw partner U willen vertellen dat zijn kracht in harten zit. U kunt maar beter naar hem luisteren want de leider had:

- ♠ V 9 3   ♥ 10 9 7 4   ♦ B 5   ♣ A V B 6

Ook de volgende situatie leent zich uitstekend voor een preferentiesignaal:

W/-	♠ A V 6	♠ 9 2
	♥ V 8 2	♥ H B 10 9 6 4
	♦ V 7 4	♦ 8 3 2
	♣ V B 10 3	♣ A 5
♠ 7 3		♠ H B 10 8 5 4
♥ A 7 3		♥ 5
♦ B 10 9 5		♦ A H 6
♣ H 9 6 2		♣ 8 7 4

west	noord	oost	zuid
pas	1♣	2♥	2♠
3♥	3♠	pas	4♠
allen passen			

West start met ♥A en krijgt bij zijn partner, waarvan bekend is dat ie een behoorlijke zeskaart harten heeft, de 4. Dus speelt hij niet fantasieloos harten na of de voor de hand liggende ♦B, maar de dodelijke ♣2.

In een vorige aflevering van deze rubriek adviseerden we U al om af te spreken dat bij een bekende zes- of zevenkaart een middelhoge kaart (6t/m9) een aansignaal is en dat een lage of hoge kaart kleurpreferentie toont.

VOORWAARDEN VOOR KPS-SITUATIES

Wanneer kan nu precies een situatie beschouwd worden als een KPS-situatie? Uit de gegeven voorbeelden valt af te leiden dat aan de volgende voorwaarden voldaan moet zijn:

- een aan/af-signaal is op dat moment nutteloos
- de distributie is bekend of niet van belang
- beide partners zijn hiervan op de hoogte

Dat deze zaken in de praktijk niet altijd even duidelijk liggen, moge blijken uit het volgende spel:

Z/-	♠ 10 9 2	
	♥ V	
	♦ AH 8 6 2	
	♣ A 10 9 2	
		♠ HV 8
		♥ 10 8 6 4
		♦ 10 4 3
		♣ 7 4 3

west	noord	oost	zuid
-	-	-	pas
1 ♥	2 ♦	pas	3 ♣
pas	4 ♣	pas	5 ♣
allen passen			

West komt uit met ♥A. Wat moet U als Oost gooien?

Het is duidelijk dat U graag een schoppenswitch wilt. Normaliter kunt U volstaan met het gooien van ♥4. Dit afsignaal zal partner, gezien de dummy, zeker op het idee brengen om schoppen na te spelen. Heeft U echter met Uw partner afgesproken dat met een singleton in dummy een KPS-situatie ontstaat, omdat dan sowieso een switch nodig is, dan moet in dit geval ♥10 gegooid worden. Het Amerikaanse Bridge Journal legde dit probleem voor aan een aantal experts: 24 kozen voor ♥4 en 23 voor ♥10. Wat erger was, een stuk of tien gerenommeerde partnerships waren verdeeld in hun antwoord.

Wij zouden persoonlijk voor de 4 gekozen hebben maar adviseren U in elk geval dit soort situaties met Uw partner goed door te spreken.

Zelfs indien er duidelijkheid bestaat over de vraag of een bepaalde kaart kleurpreferentie aangeeft of niet, kunnen er problemen blijven bestaan:

♠ 10 3	♠ 9 5 2	
♥ 6	♥ 10 8 5 4	
♦ HV 10 8 4	♦ A 9 6	
♣ AB 10 6 2	♣ 8 7 5	
♠ HV 8 7 6	♠ AB 4	
♥ B 7 2	♥ AHV 9 3	
♦ 7 5 2	♦ B 3	
♣ 9 4	♣ HV 3	

Jagend op een top hadden NZ in 6 SA aangelegd, nadat Zuid een sterk spel met vijf harten en zes controles (drie azen of twee azen en twee heren) had getoond.

West kwam uit met ♠H en Oost toonde volgens hun afspraak met ♠2 een driekaart. De leider nam ♠A en speelde meteen de 4 terug. West pakte ♠V en Oost had nu de keus tussen ♠9 en ♠5 om een ruitensignaal te geven. De door de leider getoonde kleur (harten) uitsluitend, koos hij voor ♠9, vragend om de hoogste van de overblijvende kleuren. West redeneerde echter dat, gezien ♣A in dummy, een klavernaspel onmogelijk urgent kon zijn, zodat de keus tussen harten en ruiten ging. Vol vertrouwen speelde hij daarom harten na en, verblind door tevredenheid, niet de boer maar de 2. Zo kon de leider enkele seconden later toch nog zijn begeerde top noteren.

Wij wensen U toe dat, bij de toepassing van KPS-signalen, U dit soort rampen bespaard zal blijven. Wij sluiten deze serie over signaleren hierbij af met de gebruikelijke oefeningen. Veel succes.

OEFENINGEN

1. O/-	♠ H 6 2		
	♥ 5		
	♦ V 8 4 3		
	♣ 7 5 4 3 2		
		W ^N Z ^O	♠ V 7
			♥ 6 2
			♦ A 10 5
			♣ AHB 10 9 6
west	noord	oost	zuid
-	-	1 ♣	4 ♥
allen passen			

Uw partner start met ♣V, die U overneemt met de heer. Bij de leider valt ♣8. Wat speelt U na?

2. O/OW

♠ 108
♥ A983
♦ H7
♣ HV1082

W^N
Z^O

♠ A65432
♥ 54
♦ V1082
♣ A
zuid
pas
3♥

west	noord	oost	zuid
-	-	1♠	pas
2♠	3♣	pas	3♥
pas	4♥	allen passen	

Na dit ietwat merkwaardige biedverloop komt Uw partner uit met ♠H. Wat speelt U bij?

3. N/OW

♠ H63
♥ VB54
♦ H73
♣ HB10

W^N
Z^O

♠ VB102
♥ A73
♦ 98
♣ 9864

west	noord	oost	zuid
-	1♣	pas	1♥
pas	2♥	pas	4♥
allen passen			

Partner begroet Uw ♠V start met een aanmoedigende 9, in dummy de 3, bij de leider de 4. U vervolgt met ♠B, gedekt door heer en aas, en getroefd door Zuid. Deze vervolgt met harten naar de vrouw (bij partner de 6) en harten voor de heer en Uw aas (partner ♠5). Wat probeert U nu?

4. N/-

♠ HV7
♥ B854
♦ A32
♣ HV8

W^N
Z^O

♠ A108652
♥ 732
♦ 84
♣ B7

west	noord	oost	zuid
-	1♣	1♦	1♥
1♠	2♥	2♠	3♣
pas	4♥	allen passen	

U komt uit met ♦8, de 2, de vrouw en de 6. Partner vervolgt met ♦10, de 7, de 4, en het aas. De leider speelt nu ♠H van tafel die U neemt met het aas. Wat speelt U na?

5. N/OW

♠ AB
♥ H54
♦ AB742
♣ 1075

W^N
Z^O

♠ 9754
♥ 2
♦ V63
♣ AB843

west	noord	oost	zuid
-	1♦	1♥	1♠
pas	1SA	pas	4♠
allen passen			

U komt met Uw singleton harten uit en Uw partner legt het aas (bij de leider de 8). Hij speelt ♥10 na, bij de leider komt de boer en U troeft af. Wat schiet U terug?

6. O/-

♠ AHB4
♥ B53
♦ B5
♣ HV108

W^N
Z^O

♠ 76
♥ 9642
♦ V874
♣ AB4

west	noord	oost	zuid
-	-	pas	pas
2♦	dbl	3♦	4♠
allen passen			

Uw partner, die een zwakke twee in ruiten opende, start met ♦A. Wat speelt U bij?

7. O/-

♠ AV105
♥ 9864
♦ 5
♣ HV103

W^N
Z^O

♠ 84
♥ 3
♦ AVB10842
♣ 954

west	noord	oost	zuid
-	-	pas	1♠
3♦	4♠	allen passen	

U legt Uw secce ♥3 op tafel en Uw partner produceert het aas (bij de leider de 5). Hij speelt ♥2 terug, de leider de boer en U troeft af. Wat speelt U nu?

8. Z/OW

♠ H7
♥ A962
♦ 863
♣ HB84

W^N
Z^O

♠ B8654
♥ H
♦ 97
♣ V1032

west	noord	oost	zuid
-	-	-	1♥
pas	3♥	pas	4♥
allen passen			

Uw partner legt achtereenvolgens ♦AHV op tafel. Hoe maakt U hem duidelijk dat U ruiten door wilt?

OPLOSSINGEN

1. ♣9. Uw partner heeft niet gedubbeld en de down-kansen zijn derhalve gering. Uw beste kans is dat partner twee slagen kan halen via een troefpromotie. U speelt ♣9 om aan te geven dat Uw zijkracht zich in ruiten bevindt. Het spel ligt als volgt:

♠ 98543	♠ H62	♠ V7
♥ A94	♥ 5	♥ 62
♦ B974	♦ V843	♦ A105
♣ V	♣ 75432	♣ AHB1095
	♠ AB10	
	♥ HVB10873	
	♦ H6	
	♣ 8	

De leider troeft hoog voor, maar uiteraard weigert West over te troeven. Hij pakt de volgende troefronde met ♥A en speelt ruiten na voor Oosts aas. De derde klaverronde doet ♥9 tot downslag promoveren.

2. ♠A, ♣A, ♠2. Een simpel spelletje dat een praktische speler niet verkeerd zal doen. Mogelijk brengt het bijspelen in slag 1 van ♠2 Uw partner op het idee klaver te switchen, maar waarom zou U het risico lopen dat hij dat niet doet? De leider had:

♠ B7 ♥ HV1072 ♦ AB93 ♣ 43

3. ♣x. De distributie in schoppen is bekend, dus Uw partner kan met zijn resterende 875 precies aangeven wat hij van U verlangt: ♠8 voor ruiten, ♠5 voor klaver en ♠7 voor schoppen. De klaver-switch heeft haast want de leider heeft nog een leuke bakkleur verstopt gehouden:

♠ 4 ♥ H10982 ♦ AVB64 ♣ 75

4. ♥x. Het is duidelijk dat Uw partner ♦HVB10x gehad heeft. Met de volgorde waarin hij zijn ruitenhonneurs speelde, heeft hij U iets duidelijk willen maken. Immers, anders had hij gewoon de eerste slag met ♦10 genomen. Eerst ♦H en dan ♦10 zou om schoppen gevraagd hebben, en eerst ♦B en dan ♦10 om klaver. Dus Uw partner wil harten na hebben. Als U niet onmiddellijk troef naspeelt, is het contract gemaakt. De leider had:

♠ 9 ♥ HV106 ♦ 976 ♣ A10642

5. ♠x. Schouderophalend het verzoek van Uw partner om ruitennaspel inwilligen is hier niet goed. ♥10 houdt geen bevel in, maar is slechts een waarschuwing tegen een klaver-vervolg. Als U goed nadenkt kunt U uitrekenen dat de leider de ruitens van dummy kan hoog spelen als hij zelf een singleton heeft, tenzij U voortijdig een van de entrees verwijderd. Het hele spel:

♠ AB	♠ -
♥ H54	♥ A109763
♦ AB742	♦ H1095
♣ 1075	♣ V92
♠ 9754	♠ HV108632
♥ 2	♥ VB8
♦ V63	♦ 8
♣ AB843	♣ H6

Een wijze les uit dit spel: al heeft U met Uw partner uitstekende signaleerafspraken, U moet altijd blijven nadenken!

6. ♦8. Dit is geen kleurpreferentiesituatie omdat Uw partner niet precies weet hoeveel ruitens U hebt. U moet hem behoeden voor een misschien catastrofale hartenswitch en gewoon de ruitens "aan" seïnen. Er zijn immers partners die na ♦4 op het idee komen ♥10 na te spelen van de volgende kaart:

♠ 32 ♥ V108 ♦ AH10932 ♣ 65

7. ♦A. Het lijkt erop alsof het spel twee down zal gaan als partner ♣A heeft, hetgeen gezien zijn ♥2 waarschijnlijk is. Maar toch moet U eerst Uw eigen aas incasseren, want partner heeft U misschien alleen maar willen waarschuwen niet onder ♦A uit te scheuren. De downslag kan uit de troef komen:

♠ 84	♠ AV105	♠ H7
♥ 3	♥ 9864	♥ A1072
♦ AVB10842	♦ 5	♦ 963
♣ 954	♣ HV103	♣ 8762
	♠ B9632	
	♥ HVB5	
	♦ H7	
	♣ AB	

Als U ♦A nu niet meeneemt ziet U 'm nooit meer terug, want de leider slaat ♠A en draait dummy's klaverens af, waarop zijn beide ruitens verdwijnen.

8. ♣V. Er vanuit gaande dat ♦V erdoor komt, wilt U per se een ruitenvolgv zodat Uw ♥H en passant binnenkomt. Hoe kunt U die boodschap aan Uw partner overbrengen? Een lage kaart zou om een switch in de andere zwarte kleur vragen, terwijl een tamelijk hoge kaart om die kleur zelf verzoekt. De oplossing is een idioot hoge kaart gooien die onmogelijk begrepen kan worden als een aansignaal in de betreffende kleur. ♠B zou nog uitgelegd kunnen worden als een aansignaal in schoppen, maar ♣V laat aan duidelijkheid niets te wensen over. De leider had: ♠ AV2 ♥ VB1083 ♦ B42 ♣ A7 en zou na een ander vervolg dan ruiten wel eens op het idee kunnen komen ♥A te slaan, omdat West geen volgbod had.

DE POOLSE TWEE IN JUAN-les-pins

Pim de Voogt

I. DE GROTE ONBEKENDE ZWAKKE TWEE

Soms ligt de kwetsbaarheid ideaal voor een hele zwakke Poolse twee, de opening op twee niveau die een tweekleurenspeel met 7-11 punten aangeeft. Bijkomend voordeel in Juan-les-Pins is de grote onbekendheid van deze openingen bij het grote franse publiek.

Z/OW

♠ A B 6 3	♠ V 8 7
♥ 8	♥ B 10 2
♦ H 10 7 6 2	♦ B 9 8 5 4
♣ H V 9	♣ 6 3
♠ H 10 9 4 2	♠ 5
♥ A H V	♥ 9 7 6 5 4 3
♦ A V	♦ 3
♣ B 10 8	♣ A 7 5 4 2

Zuid opent met 2♥ en West zit meteen in een levensgroot dilemma. Over een doublet in deze situatie zijn met partner geen afspraken gemaakt, 2♠ lijkt ook geen al te beste omschrijving te geven van de hand, dus... dan maar 2SA geboden. Noord, die de verwarring bij West duidelijk gezien heeft, wacht nog even met een doublet in de hoop dat Oost wellicht ook door de onbekendheid met de materie tot wanhoopsgedaden gedreven wordt. Maar nee, Oost past wijselijk, en Zuid heeft verder weinig aanleiding om iets anders te doen. West sukkelde na de klaveren start twee down voor -200 en een score van 26%.

Merk op dat de timing van het 2♥ bod uitstekend is. 2♥ wordt bij elk tegenspel gemaakt, terwijl het voor de tegenpartij nagenoeg onmogelijk geworden is om in het enige maakbare contract, nl. 2♠, te eindigen. Een mogelijk biedverloop zou zijn:

	West	Noord	Oost	Zuid
	-	-	-	pas
	1♠	pas	pas	2♥
	2♠	pas/dbl	pas	pas
	(pas)			

II.

DE POOLSE TWEE EN DRIE FRANSE BOEREN

Fransen en in het bijzonder Franse dames houden niet van Poolse heren. Zij hebben meer waardering voor hun eigen paysans, getuige de benaming van dergelijke lieden in het edele kaartspel: Valet. Zoals U weet komt de stam van dit woord overeen met die van het franse valoir, (veel) waard zijn. De Fransen korten dat op de beeldzijde van de kaart af met V, ons symbool voor Vrouw, waaraan al menig Hollandse JIP-ganger een foute kaartwaardering te danken heeft gehad.

Een Franse dame in Juan liet zien hoe zij over de waarde van valets dacht:

W/-

♠ V 10 4	♠ A 9 7 5 3
♥ V 10 4	♥ A R 9 3 2
♦ V 10 2	♦ 8 6
♣ R D 7 5	♣ 8
♠ R 2	♠ D 8 6
♥ 5	♥ D 8 7 6
♦ A D 9 5 3	♦ R 7 4
♣ 10 9 4 3 2	♣ A V 6

Na tweemaal pas kwam de Poolse Twee voor Oost weer om de hoek kijken: 2♣. Met een flinke knal daalde de hand van Jan in de vredige stilte op tafel. De Franse dame, die op de zuidplaats zat, schrok wakker, knipperde met de ogen en informeerde bedeesd wat de 'frappe de force' te betekenen had. 'Les deux de Pologne' antwoordde Jan veelbetekenend. 'Piques et une autre couleur' voegde hij eraan toe, toen hij het niet-begrijpende gezicht van de vragenstelster zag. 'Combien points?' 'Onze à six' was het vlotte antwoord. Na nog een korte aarzeling paste Madame Sud. Jan had ook niets toe te voegen aan het biedverloop. Madame Nord had tijdens de vragenwisseling een vlotte herwaardering van haar kaart gemaakt, vroeg voor de zekerheid nog eens aan Jan 'six à onze points?' - 'Oui, oui' - en doubleerde vervolgens met haar 'dertien punten'. Oost paste en Madame Sud bood 2SA. 'Je contre'. Jan had zijn Frans goed doorgenomen vóór de reis. 'Trois trèfles' klonk het wat onzeker in Noord. 'Pas'. 'Je passe' - erg overtuigend klonk Madame Sud ook niet. 'Je contre' oefende Jan nog een keer. 'Je passe'; Madame Nord haalde haar schouders op. 'Pas'. 'Trois cœurs' - Madame Sud had de oplossing gevonden. 'Pas' zei Jan, die vond dat ik ook een keer mocht oefenen. 'Je passe'. 'Je contre' in mijn zorgvuldig geoefende Frans. De Franse dames vonden het nu wel genoeg.

Toen de rook was opgetrokken bleken we nog zeker 1 slag aan de charmante dames kado te hebben gedaan. Voor het resultaat, -4, -700 en de score van 501 bij een top van 508 maakte dat niet uit. 'Combien des points tu as?' vroeg Madame Sud aan haar partner. 'Eh, huit, mais j'ai trois valets.' 'Ah, bon, trois valets!' Epiloog: door het gunstige zitsel kan 4♠ gemaakt worden. -140 Leverde OW 189 pnt op, -170 347 pnt. en -200 432 pnt. Ook hier weer een voorbeeld van de kracht van de Poolse twee.

GEEN MES OP TAFEL

De briljantste schrijver van ons blad is ongetwijfeld Jules van Ogtrop. Vanaf het eerste nummer heeft U kunnen genieten van de verhalen die zich afspeelden in het jaar 2000 door Drs B.E. Tweter. En in dit blad kunt U dan kennismaken met de hoofdpersoon van Jules tweede boek, 'geen mes op tafel', Bas Pientermans. Evenals in Jules eerste boek, 'Bridge met een praatje' maakt het taalgebruik en de humor de spellen tot een plesanterie van de eerste orde. Om U al zovast een voorproefje te geven volgt hier een verhaal wat te twaalfder ure werd opgenomen in dit door onze drukker zo voortreffelijk uitgevoerde boek.

HET GEHEIM VAN B.P.

"Hoe ben je gegaan?", vroeg Bas Pientermans na afloop van de topintegraal op onze klub, want sinds ik een maand geleden tot diep in de nacht een generale bridgebiecht bij hem heb uitgesproken, voelt hij zich verantwoordelijk voor mijn geestelijk welzijn. "Redelijk met vier zepers", erkende ik, maar ik voegde er meteen ter verzachting aan toe: "ik geloof, dat ik er weinig aan kon doen. Spel 12 zal ik misschien niet goed hebben afgespeeld, maar het was wel pech dat de troeven weer zo slecht zaten.

♠ VB72
♥ V
♦ AHVB
♣ A865

♠ 5
♥ AB10973
♦ 108
♣ HB32

♠ 9863
♥ 82
♦ 9653
♣ 1097

♠ AH104
♥ H654
♦ 742
♣ V4

Nadat west een zwakke 2 harten heeft geopend, moet ik als zuid 6 ♠ spelen. West komt uit met ♥ A en speelt ♥ B na. Ik laat de slag doorlopen naar mijn ♥ H en troef vervolgens een harten met de ♠ B. Oost gooit daarop een kleine ruiten. Ik speel daarna een kleine schoppen naar de 10 en troef mijn laatste harten met ♠ V. Omdat de schoppen 4-1 blijken te zitten, ga ik schlemielig down."

Bas wond er geen doekjes om. "Bar en boos", luidde zijn commentaar." Ook wij hebben 6 ♠ geboden, maar die heb ik in een vloek en een zucht gemaakt. Door de zwakke twee harten-opening is het spel een open boek voor mij. Ook ik krijg ♥ A als uitkomst en ♥ B na, die ik met mijn heer kan nemen. Ik veronderstel, dat west kort in de ruiten en troef is en daarop heb ik mijn speelplan gebaseerd. Ik trek aas en heer van troef en daarna 4x ruiten, waarop een klaveren weggaat. Ik steek over naar ♣ A en troef een klaveren met ♠ 4. De resterende slagen maak ik met op en neer troeven. Belangrijk is alleen, dat je de vier ruitenslagen meeneemt, voordat Oost kans krijgt om een ruiten weg te werken."

Mijn vernedering moest ik even wegslikken, maar ik had gelukkig nog meer nummers op mijn repertoire. "Wat is er bij jullie gebeurd op spel 15" vroeg ik nieuwsgierig, "bij ons was dat een komplette ramp."

...meer nummers op repertoire...

♠ 7
♥ 9876532
♦ 10642
♣ 2

♠ AV64
♥ 4
♦ AV3
♣ 97543

♠ H10953
♥ AV
♦ 975
♣ 1086

♠ B82
♥ HB10
♦ HB8
♣ AHVB

"Spel 19 was onze grootste sof", mopperde ik verder, "iedereen zit in 4 ♠ + 2. Wij bieden bij wijze van uitzondering slem en gaan down. De kaartverdeling was als volgt.

♠ A104
♥ AB963
♦ V42
♣ 83

♠ 52
♥ 10852
♦ 1098753
♣ 7

♠ 763
♥ V7
♦ HB
♣ HV10962

♠ HVB98
♥ H4
♦ A6
♣ AB54

Biedverloop: Zuid gever, N/Z kwetsbaar

west	noord	oost	zuid
-	-	-	1 ♣
1 ♠	pas	2 ♠	dbl.
pas	3 ♥	3 ♠	pas
pas	4 ♥	pas	pas
4 ♠	pas	pas	dbl.

allen passen

Biedverloop: zuid gever, O/W kwetsbaar.

west	noord	oost	zuid
-	-	-	1 ♠
2 ♣	2 ♥	pas	3 SA
pas	4 SA	pas	5 ♥
pas	6 ♠	allen passen	

Nu wij de tegenstanders in 4 ♠ hadden gedreven, moest ik met mijn 19 punten konsekvent zijn en doubleren. Mijn partner kwam uit met ♣ 2. Ik pakte ♣ B en ♣ V, maar het kontrakt was niet down te branden. Toen ik ruiten naspeelde, nam west met de vrouw en speelde klaveren na. Later werd de klaveren vrijgetroefd. Na troeftrekken werd op de vijfde klaveren de verliezende ruiten bij oost opge-ruimd."

"Rund", schamperde Bas, "met ♣ 10 op de tafel spreekt de uitkomst van ♣ 2 boekdelen. Tenzij je één of ander ingewikkeld systeem speelt, kun je zien, dat het een singleton is. Dan mag je natuurlijk west nooit in de gelegenheid stellen om zijn vijfde klaveren vrij te spelen. Dus onmiddellijk ruiten. Als je dat volhoudt, dan komt de enige waardevolle kaart bij jouw partner, ♦ 10, nog tot zijn recht."

De gehele zaal kreeg een uitkomst met ♣ H en dan is het een gemakkelijk spelletje. ♣ A nemen en klaveren na. De tegenpartij komt aan slag en speelt troef na voor de negen. Klaveren hoog getroefd op tafel. Harten na voor de heer en weer een klaveren op tafel getroefd. Een kleintje naar ♦ A. Troef trekken. Harten naar de aas en op de ♥ B verdwijnt de verliezende ruiten.

Natuurlijk kreeg ik weer troef uit. Daarom kon ik maar één klaveren op de tafel troeven. Ook het direkt vrij spelen van de harten lukte niet, want dan moet ik een hoge schoppen op de tafel laten liggen als rentree en die kan ik dus niet gebruiken om de klaveren af te troeven. Ik hoopte op het 3-3 zitten van de harten met de ♥ V bij west, maar dat was natuurlijk een illusie. Zodoende ging ik kansloos één down."

"Erg kortzichtig van je", mompelde Bas, "ik kreeg ook troefuitkomst na precies hetzelfde biedverloop. Nu is het echt geen heksentoer om slem te maken, als je er van uit gaat, dat, gezien het kwetsbare volgbod, alle prentjes bij west zullen zitten. Je speelt ♦ A en ruiten na, die west neemt met de heer. Deze vervolgt nu bijvoorbeeld met ♣ H voor jouw aas. Je speelt ♥ H en ♥ A, waarna een kleine harten wordt getroefd. ♠ V en schoppen na voor de aas op tafel. Op ♥ B, ♥ 9 en ♦ V verdwijnen 3 verliezende klaveren. Je had de met mij te delen top in handen."

...geen mes op tafel...

De terechtwijzigingen van Bas maakte mij wat kribbig. "Mijn laatste zeper behoeft je niet te corrigeren, want ik weet zelf wel wat ik fout gedaan heb!" merkte ik geïrriteerd op. De kaartverdeling bij Noord-Zuid was als volgt.

♠ V8
♥ 4
♦ AV73
♣ HB10864

N
W O
Z
♠ HB10765
♥ 1073
♦ 64
♣ A5

Spel 21 Noord gever, N/Z kwetsbaar.

west	noord	oost	zuid
-	1 ♣	4 ♥	4 ♠

allen passen.

"Onze tegenstanders waren de gebroeders Ting, die "never a dull moment" als beginsel voeren en daarom geen kaart normaal op tafel leggen. Hein Ting kwam uit met ♥ 2, die Menno Ting nam met ♥ B. Deze trok ♠ 3 na. Bij Hein verscheen ♠ 4 voor de acht op tafel. Ik speelde ♣ 4 van tafel waarop Menno ♣ V bijspeelde. Ik nam de slag met de aas en zat nu in een moeilijk parket. Ik kan natuurlijk een harten op tafel troeven, maar hoe kom ik weer in mijn eigen hand, als oost nog een troef heeft. Ik besloot de ♥ 2-uitkomst als singleton te geloven en speelde troef na, die west nam met de aas. En ja hoor, daar verscheen ♥ 9 en Menno mocht nog twee hartenslagen inkasseren. Toen Menno nog een kleine klaveren bleek te hebben, was de hilariteit compleet. De kaartverdeling bij O/W was:

♠ A42	♠ 93
♥ 92	♥ AHVB865
♦ HB952	♦ 108
♣ 972	♣ V3

Als ik een harten op de tafel had getroefd en klaveren nagespeeld, was het kontrakt met een overslag binnegekomen."

Bas was niet onder de indruk. Aan zijn tafel ook 4 ♠ -1, maar zij hadden al die poespas niet nodig. De start was een kleine troef en toen was het kontrakt onmaakbaar. Ik was een en al bewondering voor deze begenadigde speler. Hoe kwam Bas aan dit geniale inzicht, waardoor hij met dichte kaarten altijd feilloos de juiste oplossing wist te vinden? Zou het toch waar zijn, wat in Starkringen wordt gefluisterd, dat hij telepathisch begaafd is?

Diep in de nacht terugrijdend naar Blaricum kreeg ik een "brain wave". Bas kon niet met troef zijn uitgekomen, want hij had de hele avond noord-zuid gezeten. Hij was dus net als ik gewoon één down gegaan. Het was een geruststellende gedachte dat hij uiteindelijk ook maar een gewoon mens bleek te zijn.

...gebroeders Ting...

3 MINUTEN-PROBLEEM

deel (slot).

♠ AB86
♥ HB73
♦ AB
♣ 864

♠ HV10973
♥ A62
♦ 9
♣ H53

U speelt 4♠, start ♦H (van HV). U was op de goede weg met het afgooien van een kleine harten van zuid. Uw timing was echter niet correct. Zó moet het:
Slag 1: ♦A. Slag 2 en 3 (en eventueel 4) troef trekken. Slag 4 en 5 ♥ A en ♥ H, slag 6, ♦ B na, in de hand een hartentje weg. West zit nu ingegooid. Ruiten is in de dubbelrenonce en klaveren maakt ♣H tot tiende slag. Speelt West harten dan legt U op tafel de Boer. Heeft Oost ♥V dan troeft U af en kan er op de 13e harten een klaveren weg.

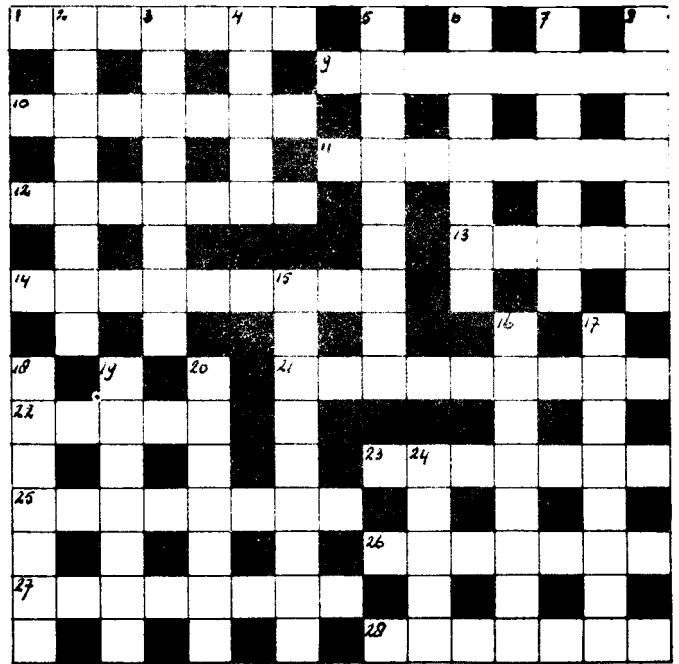
Het hele spel lag als volgt:

♠ 42	♠ 5
♥ 94	♥ V1085
♦ HV1062	♦ 87543
♣ A1092	♣ VB7
♠ AB86	♠ HV10973
♥ HB73	♥ A62
♦ AB	♦ 9
♣ 864	♣ H53

KRYPTOGRAM

Toine van Hoof

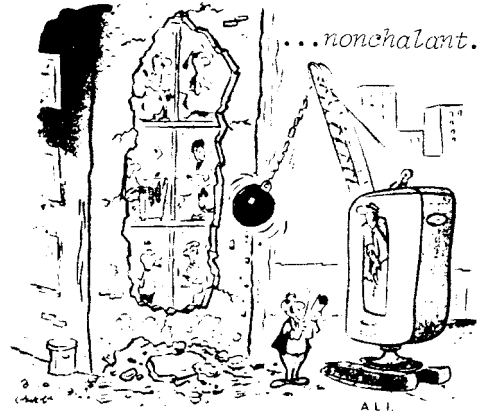

HORIZONTAAL

1. Fleurige speler (7)
9. Controlebod van Lodewijk in Frankrijk (8)
10. Demper op geweldige partij (7)
11. In Engeland onder een spell zijn begint als voorouder (8)
12. Naar verhouding is dat voor een knaagdier niets (3,4)
13. Ans is het einde (5)
14. Die verbinding tussen twee koppen valt wel eens uit de lucht (9)
21. Niet origineel van die lieden om te blijven hangen (9)
22. Ik geloof niet in I7NT, hele volksstammen wel (5)
23. Loslippig figuur die het geluid van een bankbiljet verwoordt (7)
25. Nogal houterig om zo lang ongetrouwd te blijven (8)
26. Als er tekening in komt wordt het gekheid (7)
27. Verafgoden van een paard (8)
28. Als ze er niet de pee in hebben, kunnen jongens van zestien verdraaid dik doen (7)

VERTICAAL

2. Dode ontvanger, althans van binnen (8)
3. Grappig kledingstuk (8)
4. Zoekt zichzelf (5)
5. Zo te horen een scherp obstakel, maar wel vasthoudend (9)
6. O, in die tent is het altijd bomvol (7)
7. Bestuurder van vaartuigen (7)
8. Officiële afspraak tot tolerantie (7)
15. Een van de twee op Star kan vliegen (9)
16. Die dragen ze als ze uitgaan (8)
17. Blinkt uit met pennen maar kaarten ho maar (8)
18. Een grote deugniet deugt wel (7)
19. Een Engelse heer gaat nonchalant met goud om (7)
20. Als die geworpen zijn, helpt geen stome-rij (7)
24. Op die scholen leer je dit soort woorden (5)

„Een momentje, ik kijk nog even na of het adres goed is.”

OPLOSSING kryptogram Star Magazine nr. 19

Het bijzonder lastige kryptogram van Henk Uppelschoten leverde slechts twee inzendingen op, die beide correct waren. Opnieuw was JAN LOUWERSE de snelste, maar hij had dit keer wel de hulp nodig van Mevrouw de Moree. De andere goede oplossing kwam van Louis Willemsens waarvoor eveneens hulde.

Horizontaal:

1. Overslag; 5. hokken; 9. formaat; 10. Zeeland; 11. imago; 12. telraam; 13. groe-pagedienst; 16. zelfdiscipline; 20. leerstuk; 22. gerei; 23. spreij; 24. helaas; 26. remise; 27. handslag.

Verticaal:

1. onfris; 2. eerbaar; 3. starogend; 4. autotransfusie; 6. opera; 7. kaaiman; 8. na-dorst; 10. zilverig; 14. inleggeld; 15. ezelsoor; 17. leensom; 18. normaal; 19. pissig; 21. Seres; 25. fa.